

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo@mmm.fi

Viite: 292/01.01/2017

Lausunto Ruokavirastosta

Luomuala kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa Ruokavirastosta ja sen tehtävästä kantanaan seuraavaa:

Ruokaviraston perustaminen yhdistämällä Evira ja Mavi samaksi organisaatioksi on tarkoituksenmukainen valtion hallinnon rationalisointitoimenpide. On myös hyvä, että koko elintarvikeketjun valvonta, ohjaaminen ja kehittäminen ovat samassa virastossa. Erityisesti arvostamme viraston perustamistavoitteista sitä, että elintarvikeketjun toimijoiden näkökulma on tarkoitus ottaa viranomaistyön lähtökohdaksi. On myös tarkoituksenmukaista, että uusi virasto hyödyntää asiakassuhteissaan digitaalisuuden tarjoamia mahdollisuuksia, mikä yksinkertaistaa ja nopeuttaa asiakkuuksien hoitoa ja hyödyttää myös tuottajia ja elintarvikkeita jalostavia yrittäjiä.

Luomuala on vahvassa kasvussa. Siksi Luomuala pitää tärkeänä, että uudessa Ruokavirastossa on riittävästi luomuun erikoistuneita asiantuntijoita, joiden kanssa tehtävän yhteistyön avulla tuottajat ja jalostajat voivat jatkuvasti kehittää Suomen luomutuotantoa. Luomun kehittymisen peruskiviä ovat asiantuntijuus, neuvonnallinen valvontaote ja alan toimijoiden yhteistyö.

Suomalaisten elintarvikkeiden vienti on kasvussa. Tämä koskee myös luomutuotteita ja luomuluonnontuotteita. Tulevan Ruokaviraston tehtäviin kuuluu elintarvikkeiden, eläinten, kasvien ja niistä saatavien tuotteiden viennin edistäminen. Luotettava valvonta ja siitä tiedottaminen ovat keinoja, joilla Ruokavirasto voi edistää niin suomalaisen luomun vientiä kuin kulutusta kotimaassa.

Ruokaviraston lakisääteisistä tehtävistä yksi tulee olemaan elintarviketuotannon valvonnan johtaminen ja ohjaaminen, kehittäminen ja suorittaminen. Tämä tarkoittanee myös luomuvalvonnan johtamista, ohjaamista, kehittämistä ja suorittamista. Ennen lopullista päätöstä luomuvalvonnan toteuttamismallista ja organisoitumisesta luomuala edellyttää maa- ja metsätalousministeriön lupaaman, erilaisia valvontamalleja koskevan selvityksen toteuttamista huomioiden myös EU:n luomuvaatimukset ylittävän lisäsertifiointin toteuttamisen mahdollisuudet Suomessa.

Luomualan toimijat pitävät hyvänä sitä, että luomuvalvonnan johtaminen, ohjaaminen ja kehittäminen ovat perustettavan Ruokaviraston vastuulla, sillä se takaa yhtenäiset käytännöt ja tulkinnat sekä osaamisen tason valvonnan suorittamisessa maan eri osissa. Sen sijaan maakuntien roolia luomuvalvonnan suorittajina on selkiinnyttävä ja Ruokaviraston ja maakuntien välinen yhteistyö valvonnan toteutuksessa on suunniteltava.

Uudistuksen yhteydessä on myös varmistettava, että se takaa yhtenäiset käytännöt ja luomuasetuksen tulkinnat sekä luomusertifiointin ja valvonnan osaamisen koko maassa ja kohtelee kaikkia luomutoimijoita tarkastusmaksujen osalta samanarvoisesti ja että tarkastusmaksut ovat yhteneväisiä myös eri maakuntien alueella. Luomuala toivoo, että luomutarkastusmaksujen määrittäminen ja yhdenmukaisuuden valvonta kuuluu Ruokaviraston tehtäviin. Lisäksi luomuvalvonta tulee erottaa tukivalvonnasta.

Uuden organisaation synty tarjoaa hyvät edellytykset uudenlaisten toimintatapojen luomiselle ja omaksumiselle. Luomualan toimijat toivovat, että Ruokavirasto tekisi vahvaa yhteistyötä luomualan toimijoiden kanssa luomualan kehittämisessä ja sen haasteiden ratkaisemisessa. Luomuala esittää, että mm. harkittaisiin erillisen luomualan yhteistyöelimen perustamista, jossa kaikki luomuketjun toimijat alkutuotannosta jalostukseen olisivat edustettuina ja jossa voitaisiin ratkoa alan mahdollisia ongelmatilanteita.

Luomutuotannon ja -jalostuksen kehittyminen sekä luomuviennin edistyminen on kansallinen etu ja mahdollisuus. Luomuala toivoo Ruokaviraston omalla toiminnallaan edistävän suomalaisen luomualan vahvistumista ja kasvua.

Allekirjoittajat:

Biodynaaminen yhdistys ry

Luomuliitto ry

MTK ry

ProAgria ry

ProLuomu ry

SLC ry

Yhdistyneet Luomutuottajat ry